

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 1. Figuræ, Symbola, Definitio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

TITULUS XXXV. PROVIDENTIA DEI.

§. I.

Figura, Symbola, definitio.

Vidit scalam stantem. Gen. 28. 12. Dico cum Theodoro, Pierio; scalam hanc, esse Symbolum Providentiae, & gubernationis divinae. Unde Deus illi innititur, quasi prima causa, & primum movens omnium. Angeli ascendunt, & descendunt, quasi ministri, & executores, Providentiae divinae. Haec scala à caelo in terram pertingit: quia Deus inferiora per superiora; homines per Angelos, gubernat. Duo scalae latera sunt suavitas, & fortitudo. Varii modi Providentiae sunt gradus. Sic Homerus Providentiam describit per catenam auream, à Jove de caelo demissam in terram; quâ Jupiter omnia comprehendit, constringit, & ad se trahit. Cornelius hic.

Quando splendebat lucerna ejus. Job. 29. 3. Scilicet Providentia ejus. S. Thom. Aqu. hic.

Nè projecias me à facie tua. Ps. 50. 13. Faciem hic gubernationem appellavit. B. Theodoretus hic.

Ut quid destruxisti maceriam ejus? Ps. 79. 13. Maceriam tutelam vocavit: nam quod est maceries vineae, hoc est Dei cura his, qui illà digni effecti sunt. Ceterum praetergredientes viam hostes nuncupavit: quemadmodum enim viatores vineam, quae sine sepe, & custodia est, tuto vindemiant; sic, qui divinam providentiâ privatus est, expugnabilis quibuslibet laedere volentibus sit. B. Theodoretus hic.

Introduxit me rex in cellaria sua. Cant. 1. 3. Modus contemplandi in creaturis providentiam Dei erga nos. Quid sunt maria, & flumina, piscibus referta, nisi quaedam Dei cellaria ad reficiendum? Quid aer volatilibus, aut terra animalibus, & plantis, abundans; nisi quaedam promptuaria ad tuam nutritionem? Quid mineralia, ubi aurum &c. nisi thesauri Dei ad te locupletandum. de Ponte hic. Exh. 10.

Sub umbra illius, quem desideraveram, sedi. Cant. 2. 3. Proprie, & genuine, umbra Christi est ejus providentia, cura, & protectio Ecclesiae, & animae Sanctae, velut sponsae suae; juxta illud Is. 51. 16. *sub umbra manus meae protexi te.* Ita Orig. Nissen. Cassiodor. Ambros. Thren. 4. 20. *in umbra tua vivemus in gentibus.* Ps. 56. 2. *in umbra alarum tuarum sperabo.* Cornelius hic.

Pasce populum tuum in virga tua in medio Carmeli. Mich. 7. 14. Orat Deum Mich. ut virgâ suâ pastoraliâ, id est, providentiâ suâ paternâ, pascat, regatque, Judaeos. Cornelius hic.

Circumdedit sepem. Marci 12. 1. hoc est, divinâ curâ, & providentiâ, munivit illam. Victor Antioch. hic.

Sol. Lem: *Omnibus sufficit.* Picinelli. Providentia est voluntas Dei, per quam res omnes aptè, congruenterque, gubernat. S. Joan. Damasc. 1. 2. orth. fid. c. 29.

§. II.

Providentia Dei asseritur, & probatur.

Ex Veteri.

Fac tibi arcam. Gen. 6. 14. Cur non vocatur potius navis? Respondet Paulus s. 57. tom. 6. ut securissima custodia Noe intelligeretur, non navis, sed arca vocatur. Ut intelligeret Noe, se tanquam in arca servatum inter tot aquarum imminentiâ pericula. Did. Niss. 1. 3. c. 10. Phoen. Graec.

Et ingressus est Noe -- in arcam propter aquas diluvii. Gen. 7. 7. Perditum erat genus humanum; scintilla nostri generis Noe restabat; scintilla in medio mari; nec tamen extinguebatur, neque naufragium faciebat: quippe quae gubernatorem haberet universitatis: non enim asseres illum servârunt, sed robusta Dei manus, S. Chrysost. t. 6. tr. in terra motum.

Vade, & proficiscere in Mesopotamiam Syria. &c. Gen. 28. 2. Jubetur Jacob abire peregrè; solum pro culcitra, baculum pro rheda, habens. Theodoretus q. 12. Hac de causa Jacobus aufugit, & solus peregrinatur; ut locupletissimus rediens & ipse experiretur, quanta sit Dei providentia. Eadem ratio de Abraham Gen. 12. 10. & 13. 1. *Velloso in Judith* 5. Par. 28.

In qua erat -- dipsas. Deut. 8. 15. Isidorus 1. 12. etymol. 4. dipsades, serpentes nocentissimi: morfi ab eis continuo inardescunt, & sic ardent. Quare incessanter haurientes tandem crepant, & dissiliunt. Magna ergo fuit Dei providentia erga Hebraeos, quod ipsi per quadraginta annos ab his serpentibus, qui in deserto abundant, non sint laesi. Cornelius hic.

Libri Job tota intentio in hoc versatur, ut per probabiles rationes ostendatur, res humanas divinâ providentiâ regi. S. Thom. Aqu. Prologo in Job.

Militia est vita hominis super terram &c. Job. 7. 1. & sicut dies mercenarii &c. Ex utroque exemplo datur intelligi; praesentem vitam divinâ providentiâ subdi; nam milites sub duce militant, & mercenarii à patris operis mercedem expectant. Id. hic Lect. 1.

A domino diriguntur gressus viri. Prov. 20. 24. fortis, & strenui, qui magna, & ardua molitur: hunc enim Hebr. *gomer* significat. Directio haec DEI multiplex, 1. dirigit actiones nostras, cum ab aeterno eas destinat, & praeparat; ut in tempore ad eas hominem excitet, 2. cum in tempore hominem ad eas excitat, & dirigit, mentem illuminando, & voluntatem ad eas impellendo, 3. cum modum,

cas